

aan de gemeenteraad
onderwerp Afdoening motie stop fatbike-overlast in de binnenstad

van het college van burgemeester en wethouders
datum 11 november 2025
zaaknummer 1576073

Memo

Samenvatting

De overlast door elektrische fietsen – waaronder opgevoerde exemplaren zoals fatbikes – in de binnenstad van Gouda is een groeiend probleem. Het gaat daarbij niet om het type voertuig, maar vooral om het gedrag van bestuurders: te hoge snelheden, gevaarlijk rijgedrag en het negeren van regels in voetgangersgebieden die zorgen voor onveiligheid en irritatie. Naar aanleiding van de motie van 9 juli 2025 heeft de gemeente de handhaving geïntensiveerd en wordt er ingezet op een gecombineerde preventieve en repressieve aanpak, in samenwerking met de politie.

Doel

Deze memo informeert de gemeenteraad over de voortgang van de uitvoering van de motie inzake overlast door (elektrische) fietsen, waaronder fatbikes, in de binnenstad, aangenomen op 9 juli 2025.

Aanleiding

Op 9 juli 2025 heeft de raad een motie aangenomen waarin het college wordt verzocht om:

- De handhaving in de binnenstad nadrukkelijker te richten op het tegengaan van fatbikes in voetgangersgebieden;
- Te onderzoeken of de bebording in en rond de binnenstad voldoende duidelijk aangeeft waar en wanneer fietsen is toegestaan, en zo nodig verbetervoorstellen te doen;
- De raad te informeren over de voortgang voorafgaand aan het begrotingsdebat van 2025.

Uitvoering motie

De problematiek is landelijk erkend. De Tweede Kamer heeft ingestemd met een helmplicht en een minimumleeftijd van 14 jaar voor gebruikers van elektrische fietsen en daarmee ook fatbikegebruikers. Regionaal wordt gewerkt aan een expertbijeenkomst over overlast door elektrisch verkeer. In Gouda ligt de focus op het tegengaan van overlastgevend gedrag in de openbare ruimte, ongeacht het type fiets.

Gemeentelijke handhavers controleren actief op fietsen in voetgangersgebieden. De politie richt zich op bredere verkeershandhaving, waaronder snelheidsovertredingen, technische gebreken en gevaarlijk rijgedrag.

Handhaving in voetgangersgebieden in de binnenstad

De handhaving op fietsen in voetgangersgebieden in de binnenstad heeft al geruime tijd een hoge prioriteit binnen de afdeling Toezicht en Handhaving. Deze taak is structureel belegd en wordt consequent uitgevoerd, met als doel het tegengaan van overlastgevend gedrag en het bevorderen van de verkeersveiligheid in gebieden die primair zijn bedoeld voor voetgangers.

Wekelijks worden meerdere handhavingsacties uitgevoerd op diverse locaties in de binnenstad. Deze acties hebben zowel een statisch karakter (op vaste controlepunten) als een dynamisch karakter (te voet of per fiets), waarmee wordt ingezet op het vergroten van de pakkans en het zichtbaar aanwezig zijn in de openbare ruimte.

De inzet van gemeentelijke handhavers wordt regelmatig versterkt door samenwerking met de politie. Deze samenwerking wordt in de komende periode verder geïntensiveerd om effectiever op te kunnen treden tegen overtreders. Sinds de behandeling van de motie is de handhavingscapaciteit verhoogd. Standaard worden nu twee handhavingsacties per week uitgevoerd, en waar mogelijk wordt een derde actie toegevoegd. Dit gebeurt naast de reguliere taken en prioriteiten van de handhavers. De opschaling is het resultaat van een herprioritering binnen de afdeling.

De handhavingsstrategie is primair gericht op het uitschrijven van boetes bij overtredingen. In specifieke gevallen, bijvoorbeeld bij minder ernstige overtredingen of bij jongeren, kan worden volstaan met een waarschuwing. Tot op heden zijn in 2025 370 boetes en 165 waarschuwingen uitgedeeld voor het fietsen in voetgangersgebieden in de binnenstad

Politie-inzet

De politie erkent de overlast en levert inzet waar mogelijk. De problematiek speelt niet alleen in het centrum van Gouda, maar in het gehele gebied waarvoor het basisteam Gouda verantwoordelijk is. De politie levert hier maatwerk en stemt de inzet af op de lokale situatie.

Wanneer de bezetting het toelaat, worden politieagenten actief ingezet om op te treden tegen overtredingen. Gedurende de dag voert de politie controles uit op (opgevoerde) voertuigen – waaronder fatbikes – veelal als onderdeel van de reguliere surveillance. Indien er geen overtredingen of overlast worden geconstateerd, worden deze controles doorgaans niet geregistreerd.

Daarnaast zijn politievrijwilligers wekelijks op donderdag aanwezig in het centrum van Gouda. Tijdens hun surveillance voeren zij controles uit op elektrische fietsen – al dan niet opgevoerd. Op zaterdag wordt deze inzet versterkt met extra politievrijwilligers (volontairs). Zij spreken fietsers, waaronder bestuurders van elektrische fietsen en fatbikes, actief aan op hun rijgedrag. Hoewel zij geen formele bevoegdheden hebben om sancties op te leggen, werken zij nauw samen met politieagenten die wel handhavend kunnen optreden.

Technische controle en opschaling

De politie is momenteel bezig met het opleiden van agenten voor het gebruik van een nieuwe rollentestbank. Hiermee kan worden vastgesteld of voertuigen, waaronder fatbikes, zijn opgevoerd en daarmee niet voldoen aan de wettelijke eisen. De opleidingen hebben een doorlopend karakter en maakt het mogelijk om bij aanhoudende klachten via werkopdrachten gerichte controles in te plannen. Agenten kunnen dan kleinschalige rollentestbankcontroles uitvoeren op overlastlocaties, bij winkelcentra of scholen.

Bij ernstige overtredingen, zoals het gebruik van niet-toegestane gashendels, snelheidsovertredingen en verkeersgevaarlijk gedrag, treedt de politie direct handhavend op, zonder voorafgaande waarschuwing. Deze inzet is aanvullend op de gemeentelijke handhaving en richt zich specifiek op overtredingen die vallen onder de verkeerswetgeving en technische eisen van voertuigen.

Prioritering en preventie

De inzet van de politie is echter afhankelijk van wat op dat moment speelt. Zwaardere vormen van overlast of criminaliteit, krijgen dan prioriteit boven handhaving op overlast van elektrische fietsen, al dan niet opgevoerd.

Ter ondersteuning van de preventieve aanpak, verzorgt de politie presentaties op basisscholen (groep 7/8), waarin aandacht wordt besteedt aan verkeersveiligheid en het verantwoord gebruik van elektrische fietsen.

Samenwerking politie en handhaving

De informatie over locaties waar overlast plaatsvindt is momenteel versnipperd. Er wordt gewerkt aan een verbeterde uitwisseling van gegevens over zogenoemde hotspotlocaties. Hoewel er op dit moment al regelmatig wordt samengewerkt tussen politie en handhaving, moet deze verbeterde informatiedeling leiden tot een meer gerichte en gezamenlijke inzet. Hierdoor kan sneller en effectiever worden opgetreden tegen overlastgevend gedrag. In het kader van deze samenwerking hebben politie en handhaving een 'winterafspraken' gemaakt voor een gezamenlijke aanpak. In de komende maanden zullen diverse gerichte acties worden uitgevoerd.

Bebording in en rond de binnenstad

De bebording in en rond de binnenstad is geactualiseerd conform het wijkmobiliteitsplan Binnenstad. Onduidelijke of overbodige borden zijn verwijderd en waar nodig zijn nieuwe borden geplaatst. De bebording is nu volledig in lijn met de geldende verkeersregels en het gewenste gebruik van de openbare ruimte.

Afdoening motie

Wij gaan ervan uit dat met dit raadsmemo uitvoering is gegeven aan de motie en deze daarmee als afgedaan kan worden beschouwd.